

nele so mu, izgubile so ves človeški sijaj, kakor da skozi nje sili duša iz njega.

In ko se je ta večer naenkrat oglasila vijolina, je slišal, kako nekdo pripoveduje vsemu svetu njegovo skrito bolečino. Ali mu je tisti hip iztekel pogum, ali se je njegova duša sprla z usodo, ki mu je določena? V nočeh, ko duša živi sama zase, in se bori s telesom, je strašno...

Naenkrat se je dvignil iz postelje in se je domislil, da je ob železju izbrusil pokrovček kovinaste škatle in ga je poiskal na polici.

Sedel je. Še en glas vijoline, ki mu je dal odločilni sunek, da je potegnil z rezilom čez zapestje. Enkrat... dvakrat... trikrat... petkrat... Kri je brizgnila po postelji in po steni in omadeževala rjuhe in pod.

Rezilo se je pokvarilo. Kri je tekla; s stisnjenimi očmi je čakal, da omedli in mu ubeži duša. Skozi polzavest je še vedno prihajal glas vijoline...

Tedaj pa je zledenel... Rana je skelela, smrt ni nastopila, glas od zunaj je z večjo silo prodiral vanj, podzavestno je videl posledice pred seboj, ki so rastle neizogibne pred njim. In vse, kar je bilo nepremagljivega, je hotel v svojem besu premagati.

»Mama, mama!«

Ni vedel zanjo, ni je poznal nikoli. Čutil je samo, da mora poklicati nadnaravno silo na pomoč. Ves divji in okrvavljen je planil po celici in prebudil sojetnike, vrgel vrče na tla, razlil vodo, razbil police in uničeval vse, kar mu je prišlo pod roko.

»Mama!«

Glas je postal bolj hripav. Ničesar več se ni zavedal, blaznost je gorela iz njega in mu dajala nadčloveško silo, njegov klic se je združil v en sam zlog, ki je prihajal iz dna grla kakor mukanje živali:

»Ma!... Ma!«

Upehal se je radi izgubljene krvi in onemogle besnosti. Padel je ob steni na tla in hropel. Njegovi klici so postali redkejši.

Tedaj so planili v celico pazniki in navalili nanj. Zopet se je povrnila moč vanj in vzplapolala za hip v divji podzavestni borbi nasproti sovražni sili. Ko so ga zvezali, je stokal. Čulo se je le še hropenje...

Prsi ljudi, natrpanih v celice od pritličja do tretjega nadstropja, so se napolnile z neznano tesnobo. Vse duše so pod strašnim vtisom stale na mostu, ki veže onostranstvo

s sedanjostjo. Nekaj dolgih minut ni mogel nihče ziniti besedice.

Blaznež je utihnil, vijolina je bila umrla med krikom in se ni oglasila več. Ado pa se je dvignil, potegnil rjuho s postelje in jo je ob robu zatrgal...

Peter je gledal z velikimi očmi in ko je videl namero, je dejal:

»Kaj delaš?«

Ado je onemel. Kakor da je bil poprej sam, in je šele zdaj nekdo stopil v celico, ki ga ne mara in ga je oplašil pri opravi, ki je zadeva samo njegove duše in še njegovega telesa ne. S to besedo mu je razdrl vse, zakaj uničil mu je silno napetost, ki je bila v njem, da je odmahnila kot mrtva roka ob telesu. S tem ga je razžalil, da je skoraj zavpil nad njim:

»Kaj pa mi hočeš? Kaj pa sem ti storil?«

Nato je vrgel rjuho nazaj na posteljo, sedel nanjo in se ni pognil.

Peter je gledal in je mislil, da ga razume, a ga ni razumel, ker niso vse duše enake. Bilo pa mu je žal in je dejal:

»Stori, kar hočeš, radi mene!«

Ado ni mogel več storiti. Sedel je na postelji, ko je Peter že davno spal in je držal v eni roki življenje in v drugi smrt in je tehtal. On je bil na sredi, bil je jeziček na tehtnici. Nihal je na desno, nihal je na levo in se ni mogel ustaviti. —

Jutro ga je našlo živega...

Serventeza

Joža Lovrenčič

Noč je polna mesečine,
bela cesta pred menojo,
čuj me iz srcá globine:
Tvoj sem, tvoj!

Ljubim, ljubim kakor ljubi
ljubo rožo solnčni žar,
ljubim ko ljubeč kerubi
tih oltar.

Mogel, mogel bi ljubiti
kakor ljubi cvet vihar,
tvoj potem ne mogel biti
bi nikdar.

Okna tvoja so dremotna,
ko zgreši me, ne sprašuj,
kod me vodi pot samotna —
Tuj sem, tuj!